

05. Tiesībsarga birojs

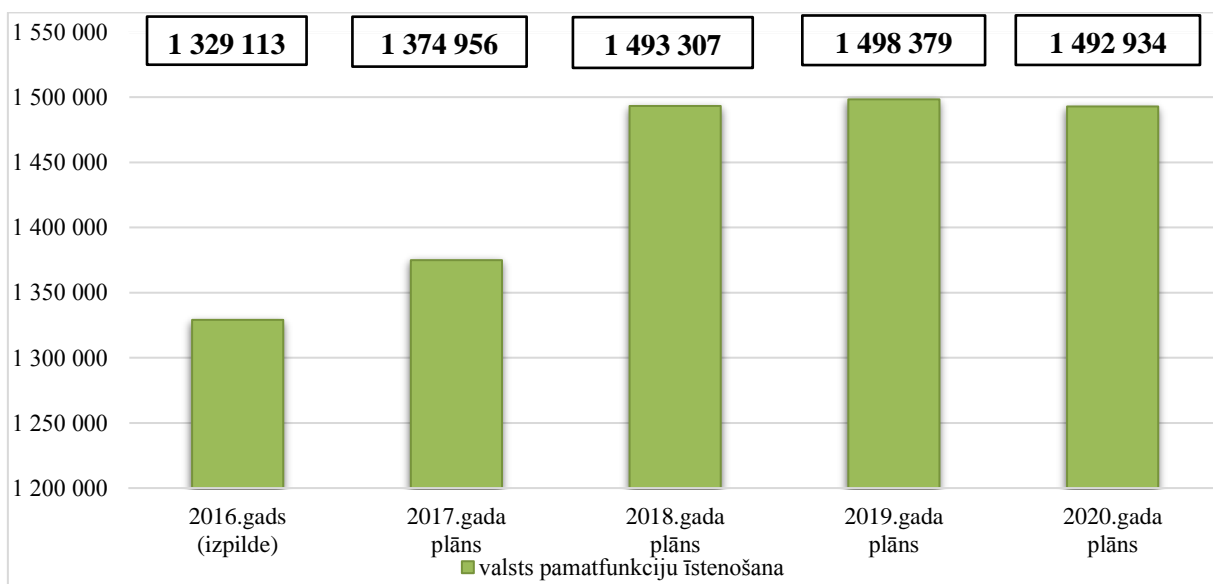
Tiesībsarga biroja darbības joma:

Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība

Tiesībsarga biroja galvenie pasākumi 2018. gadā:

- 1) turpināt risināt strīdus cilvēktiesību jautājumos, sniegt privātpersonām atzinumus un iestādēm ieteikumus cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai;
- 2) turpināt Latvijas iedzīvotāju izglītošanu par cilvēktiesībām un šo tiesību nozīmi personu dzīvē;
- 3) preventīvi novērst cilvēktiesību un labas pārvaldības principa pārkāpumu, informēt valsts un pašvaldību institūciju darbiniekus par labu pārvaldības principu;
- 4) informēt sabiedrību par tiesībsarga pārbaudes lietām, kurām ir būtiska nozīme sabiedrībā kopumā;
- 5) veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī sniegt atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem;
- 6) pilnveidot Tiesībsarga biroja spējas efektīvāk izskatīt sūdzības, samazināt pārbaudes lietu izskatīšanas laiku;
- 7) sniegt ieteikumus Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām un citām iestādēm attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu;
- 8) nodrošināt efektīvu piespiedu kārtā izraidāmo personu novērošanu;
- 9) turpināt veidot Tiesībsarga biroju kā informācijas centru cilvēktiesību jautājumos;
- 10) pārraudzīt ANO konvencijas par personu ar invaliditāti tiesību īstenošanu;
- 11) turpināt sadarbību ar citu valstu ombudiem un starptautiskajām cilvēktiesību organizācijām;
- 12) veikt nacionālā preventīvā mehānisma funkciju.

Tiesībsarga biroja kopējo izdevumu izmaiņas no 2016. līdz 2020. gadam, euro

Vidējais amata vietu skaits no 2016. līdz 2020. gadam

	2016. gads (fakts)	2017. gada plāns	2018. gada plāns	2019. gada plāns	2020. gada plāns
Vidējais amata vietu skaits gadā	46	46	51	51	51
<i>Tajā skaitā:</i>					
<i>Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>					
Vidējais amata vietu skaits gadā	46	46	51	51	51

Politikas un resursu vadības karte

Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība

Politikas mērķis: aizsargātas cilvēktiesības, mazināta diskriminācija, sekmēta valsts varas tiesiska, lietderīga un labas pārvaldības principam atbilstoša īstenošana/ Tiesībsarga likums			
Politikas rezultatīvie rādītāji	Attīstības plānošanas dokumenti vai normatīvie akti	Faktiskā vērtība (2016)	Plānotā vērtība (2020)
<i>Tiesībsarga biroja novērtējums Nacionālo cilvēktiesību institūciju Starptautiskajā koordinēšanas komitejā (ICC), statuss atbilstoši Parīzes principiem¹</i>	<i>Tiesībsarga biroja stratēģija</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

¹statuss atbilstoši Parīzes principiem, kur 1 = A(nacionālā institūcija pilnībā atbilst Parīzes principu kritērijiem), 2 = B(daļēji atbilst Parīzes principu kritērijiem), 3 = C(atbilst atsevišķiem Parīzes principu kritērijiem), 4 = statuss nav piešķirts, jo neatbilst Parīzes principu kritērijiem.

	2016. gads (izpilde)	2017. gada plāns	2018. gada plāns	2019. gada plāns	2020. gada plāns
Ieguldījumi					
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	1 329 113	1 374 956	1 493 307	1 498 379	1 492 934
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	46	46	51	51	51
01.00.00 Tiesībsarga birojs	1 329 113	1 374 956	1 493 307	1 498 379	1 492 934
	46	46	51	51	51
Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji					
<i>Tiesībsarga rekomendāciju izpilde, %</i>	70,7	72	72	72	72
<i>Apkalpoto klientu dinamikas indekss (bāzes vērtība 1,0 ar 8 727 klientiem, sasniedzamā vērtība 1,1 ar 9 600 klientiem)</i>	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kvalitātes rādītāji					
<i>Sabiedrības uzticības reitings, punkti (ar "+" pozitīvs vērtējums, ar "-" negatīvs vērtējums, veicot iedzīvotāju aptauju), (SKDS/Neatkarīgā pētījuma dati)</i>	23,5	24	25	25	25
<i>Satversmes tiesā apmierinātie prasījumi, %</i>	100	91	92	93	94

Prioritārajiem pasākumiem
papildu piešķirtais finansējums no 2018. līdz 2020. gadam

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums Darbības apraksts ar norādi uz līdzekļu izlietojumu Darbības rezultāts <i>Rezultatīvais rādītājs</i> Programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums	Izdevumi, euro / rādītāji, vērtība			Pamatojums
		2018. gadā	2019. gadā	2020. gadā	
1.	Nacionālais preventīvais mehānisms	145 149	150 221	144 776	Ministru kabineta 08.09.2017. sēdes prot. Nr. 44 1.§ 15.punkts
	Regulāra un sistemātiska iestāžu apmeklēšana, kurās personām tiek vai varētu tikt ierobežota/atņemta brīvība, lai preventīvi novērstu vienu no smagākajiem cilvēktiesību pārkāpumiem – spīdzināšanu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos; ikgadējā nacionālā ziņojuma sagatavošana. Izveidotas 5 jaunas amata vietas.				
	Īstenota nacionālā preventīvā mehānisma funkcija				
	<i>Pārbaudes vizītes slēgta tipa iestādēs, skaits</i>	88	175	175	
	<i>Izveidotas jaunas amata vietas</i>	5	5	5	
	<i>01.00.00 Tiesībsarga birojs</i>				
	Kopā	145 149	150 221	144 776	-

Budžeta programmas paskaidrojumi

01.00.00 Tiesībsarga birojs

Programmas mērķis:

veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un saskaņā ar labas pārvaldības principu, kā arī atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei un Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem.

Galvenās aktivitātes:

- 1) pieņemt un izskatīt privātpersonu iesniegumus;
- 2) ierosināt pārbaudes lietas apstākļu noskaidrošanai;
- 3) pieprasīt, lai iestādes savas kompetences ietvaros un likumā paredzētajos termiņos noskaidro nepieciešamos lietas apstākļus un par tiem informē Tiesībsargu;
- 4) izskatot pārbaudes lietu, sniegt iestādei ieteikumus un atzinumus par tās darbības tiesiskumu, lietderību un labas pārvaldības principa ievērošanu;
- 5) Tiesībsarga likumā noteiktajā kārtībā risināt strīdus starp privātpersonām un iestādēm, kā arī ar cilvēktiesībām saistītus strīdus starp privātpersonām;
- 6) veicināt izlīgumu starp strīda pusēm;
- 7) risinot strīdus cilvēktiesību jautājumos, sniegt privātpersonām atzinumus un ieteikumus cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai;
- 8) sniegt Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām un citām iestādēm ieteikumus attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu;
- 9) sniegt personām konsultācijas cilvēktiesību jautājumos;
- 10) veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī sniegt atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem;
- 11) regulāri un sistemātiski apmeklēt iestādes, kurās personām tiek vai varētu tikt ierobežota/atņemta brīvība.

Programmas izpildītājs: Tiesībsarga birojs.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2016. līdz 2020. gadam

	2016.gads (izpilde)	2017.gada plāns	2018.gada plāns	2019.gada prognoze	2020.gada prognoze
Informēta sabiedrība un savlaicīgi novērsti pārkāpumi					
Organizētas pārbaudes valsts un pašvaldību institūcijās (slēgtā un daļēji slēgtā tipa iestādēs, bāriņtiesās, izglītības iestādēs, u.tml.) ¹	40	40	108	195	195
Organizēti izglītojošie semināri, diskusijas un citi pasākumi	34	45	45	45	45
Citu institūciju organizētajos pasākumos lasītās lekcijas par tiesībsarga kompetencē esošajiem jautājumiem	41	12	12	12	12
Sagatavotas publikācijas medijos	6152	2000	3500	4000	4500
Ievērots labas pārvaldības princips					
Sniegti atzinumi Satversmes tiesai	15	15	15	15	15
Sniegti atzinumi valsts institūcijām par tiesību aktu projektiem	30	45	45	45	45
Dalība darba grupās un komisijās	108	100	100	100	100
Tiesībsarga politikas īstenošana					
Saņemti (izskatīti) iesniegumi	1893	2000	1900	1900	1900
Sagatavotas atbildes uz iesniegumiem	2216	1720	1800	1800	1800
Sagatavoti atteikumi uz iesniegumiem	404	500	500	500	500
Uz iesnieguma pamata ierosinātas pārbaudes lietas	54	90	70	70	70
Sagatavotas atbildes e-pastā uz Tiesībsarga biroja kompetencē esošajiem jautājumiem	721	600	700	700	700
Sniegtas mutvārdu konsultācijas:	7323	6000	7000	7000	7000
t.sk. 1.konsultācijas klātienē	2318	1600	2000	2000	2000
2.konsultācijas pa telefonu	5005	4400	5000	5000	5000
Pēc tiesībsarga iniciatīvas ierosinātas pārbaudes lietas	7	10	10	10	10
Veiktas izraidāmo ārzemnieku aptaujas	61	70	70	70	70

¹Rezultatīvā rādītāja izmaiņas prioritārā pasākuma "Nacionālais preventīvais mehānisms" ietvaros, palielinoties pārbauzu vizīšu slēgta tipa iestādēs skaitam.

Finansiālie rādītāji no 2016. līdz 2020. gadam

	2016. gads (izpilde)	2017. gada plāns	2018. gada plāns	2019. gada plāns	2020. gada plāns
Kopējie izdevumi, <i>euro</i>	1 329 113	1 374 956	1 493 307	1 498 379	1 492 934
Kopējo izdevumu izmaiņas, <i>euro</i> (+/-) pret iepriekšējo gadu	x	45 843	118 351	5 072	-5 445
Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu	x	3,4	8,6	0,3	-0,4
Atlīdzība, <i>euro</i>	1 024 925	1 038 276	1 171 276	1 171 276	1 171 276
Vidējais amata vietu skaits gadā	46	46	51	51	51
Vidējā atlīdzība amata vietai (mēnesī), <i>euro</i>	1 838	1 865	1 899	1 899	1 899
Kopējā atlīdzība gadā par ārštata darbinieku un uz līgumattiecību pamata nodarbināto, kas nav amatu sarakstā, pakalpojumiem, <i>euro</i>	10 051	8 651	9 307	9 307	9 307

Izmaiņas izdevumos, salīdzinot 2018. gada plānu ar 2017. gada plānu

	<i>Euro</i>		
Pasākums	Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
Izdevumi – kopā	40 241	158 592	118 351
<i>t. sk.:</i>			
Prioritāri pasākumi	-	145 149	145 149
<i>Nacionālais preventīvais mehānisms</i>	-	145 149	145 149
Vienreizēji pasākumi	3 217		-3 217
<i>Izdevumu samazinājums 2017.gada jaunās politikas iniciatīvai "Informācijas centra aprīkojums" vienreizējam pasākumam (videokonferenču iekārta)</i>	3 217	-	-3 217
Ilgtermiņa saistības	5 600	4 959	-641
<i>Samazināta dalības maksa Starptautiskajā Ombuda tīklā</i>	750	350	-400

Pasākums	Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
<i>Samazināta dalības maksa ANO starptautiskās nacionālo cilvēktiesību veicināšanas un aizsardzības institūciju koordinēšanas komitejai (ICC)</i>	4 850	4 609	-241
<u>Citas izmaiņas</u>	26 324	3 384	-22 940
<i>Palielināti izdevumi darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu palielinājumam par 0,5% punktiem obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanai atbilstoši Ministru kabineta 22.08.2017. sēdes prot.Nr.40 43.§ 8.punktā noteiktajam</i>	-	3 384	3 384
<i>Izdevumu samazinājums no ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem saistībā ar atbrīvojušos telpu izmantošanu Tiesībsarga biroja vajadzībām</i>	26 324	-	-26 324